

СТАНОВИЩЕ

относно научната дейност на кандидата доц. д-р Светослава Тодорова Енева - Стойчева , за заемане на академичната длъжност „Професор“, в област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.3 „Животновъдство“, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването “.

Член на научното жури: доц. д-р Пенко Найденов Зунев, Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян, научна специалност „Овцевъдство и козевъдство“, назначен за член на Научното жури съгласно Заповед №РД-05-220 от 09.10.2025 г. на Председателя ССА.

I. Научометрични показатели на представената научна продукция

Научната продукция представена от доц. д-р Светослава Тодорова Енева - Стойчева , по конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“, отговаря изцяло на изискуемите научометрични показатели, съгласно ЗРАСРБ и Правилника на ССА – София за неговото приложение.

Показатели от група В: Представени са 10 научни статии, публикувани в реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация, заместващи хабилизационен труд. Общо 129.2 точки от изискуеми 100 т.

Показатели от група Г: Представени са 23 научни статии, публикувани в реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация.

Общо 232.8 точки от изискуемите 200.

Показатели от група Д: Кандидатът е представил 7 цитирания в научни издания реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация. Общо 105 от изискуеми 100 точки.

Показатели от група Е: Представени са участия в 7 проекта към ССА. 2 проекта към МОН и един проект към ЛТУ-София. Доц. д-р Светослава Тодорова Енева - Стойчева е ръководител на два проекта към ССА. Ръководител е на един докторант. Общо 200 точки от изискуеми 100 точки.

Общ брой точки по всички критерии – 667, при изискуеми 500т. Преизпълнението на минималния изискуем брой точки, по обявения конкурс е много добър атестат за научно-изследователската и публикационна дейност на доц. д-р Светослава Тодорова Енева .

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Научноизследователската дейност на доц. д-р Светослава Тодорова Енева през периода 2020–2025г. е мотивирана от необходимостта за анализ на основни физиологични, продуктивни и поведенчески показатели при преживни животни, с цел усъвършенстване на развъдната стратегия, в условията на интензивно животновъдство, климатичен натиск и пазарна нестабилност, както и в унисон с изискванията за устойчиво земеделие.

По настоящия конкурс са представени общо 33 научни труда, публикувани в международни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази с научна информация, които са в следните основни направления на изследователската дейност на кандидата :

- ✓ Репродуктивна физиология и технологии на размножаването при преживни животни.
- ✓ Перинатални и неонатални фактори, влияещи върху жизнеспособността и ранното развитие на новородените.
- ✓ Плацентарна физиология и влиянието ѝ върху продуктивността .
- ✓ Селекция и подобряване на продуктивните и адаптационни качества при преживни животни.
- ✓ Качествени и технологични характеристики на животински продукти.
- ✓ Дигитализация и иновации в управлението на животновъдните системи.

Посочвам някои от резултатите в научната работа на кандидата имащи по важни приноси в областта на животновъдството:

Определени са факторите (тегло, фенотип, размер на тестиси, спермопродукция, хормонални нива и поведение) както и взаимодействието между тях, влияещи върху настъпването на пубертета при мъжките ярета, от различни породи. Коефициентът на корелация показва много силна и статистически значима положителна връзка между изследваните фактори и при трите породи.

Извършено е скринингово проучване на пръчове от породите Българска бяла млечна, Тогенбургска и Англо–Нубийска. Получените резултати, допринасят за по-добро разбиране на физиологичните процеси, свързани с репродукцията при дребни преживни животни и могат да се използват при планиране на селекционни и репродуктивни програми.

Проучено е влиянието на множество фактори, като: порода, възраст на овцете и кочовете, сезон, температура, условия във фермата, хранене преди и след осеменяването, физическо състояние на овцете и кочовете, метод на синхронизация, доза на гонадотропния препарат, метод на осеменяване, период и честота на осеменяване, използване на прясна, охладена или замразена семенна течност, стрес, качество, опит на техника по осеменяването. Синхронизацията на еструса и овулацията е ключов елемент на ефективното репродуктивно управление при овцете.

Анализирани са технологичните показатели на козе мляко като суровина за производство на сирене, с акцент върху влиянието на породата и на казеиновия фракционен състав (особено α s1-казеина) върху качеството и добива на крайния продукт, подчертавайки необходимостта от адаптиране на технологиите за производство на козе сирене.

Изследван е мастнокиселинният състав на кефир, произведен от козе мляко от породата Българска бяла млечна и нейните кръстоски с Англо-Нубийска и Тогенбургска. Установено е, че кефирът има по-нисък атерогенен индекс в сравнение със суровото мляко, което го прави по-здравословен продукт по отношение на липидния профил. Отчетени са високи нива на мононенаситени и полиненаситени мастни киселини и ниско съдържание на транс мазнини, съгласно европейските регулации за здравословни хранителни продукти.

Дефинирани са приноси с оригинален, научно-приложен и методологичен характер. Те са представени подробно и обхващат получените резултати и направените изводи, вследствие на проведените научни експерименти.

III. Значимост на получените резултати .

Резултатите от научноизследователската дейност на доц. д-р Светослава Енева са публикувани в български и международни издания. Представени са 33 научни труда. От тях 15 са публикувани в международни издания, реферирани и индексирани във Web of Science или Scopus. Общо 28 публикации са представени на английски език. Има 7 цитата в научни издания. Участва в 30 научни форума и конференции. Всичко това е показател за актуалността и значимостта на научните изследвания на доц. д-р Светослава Енева .

IV. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания.

Допълнителни дейности.

Доц. д-р Светослава Енева участва в широк диапазон от допълнителни дейности както следва:

- Член на Дирекционен съвет на ИПЖЗ-Троян.
- Член на експертно-научен съвет към „Асоциация за развъждане на млечни породи кози“.
- Член на редколегия на списание “Journal of Mountain Agriculture on the Balkans”.
- Член на комисии към МЗХ.
- Хоноруван преподавател към ФВМ при ЛТУ.
- Рецензент за списание Bulgarian journal of agricultural science.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Критични бележки и препоръки към документацията по конкурса нямам.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

✓ В резултат на направения анализ на научната и научно-приложна дейност на кандидата считам, че доц. д-р Светослава Тодорова Енева - Стойчева отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на ССА – София за неговото приложение. Тя е доказан и утвърден изследовател с ясно очертан професионален профил и научни постижения. Личната ми оценка за цялостното и творчество е, че с нейните разработки са направени голям брой практически и теоретични изследвания, ориентирани към реални и актуални проблеми в областта на говедовъдството, овцевъдството и козевъдството.

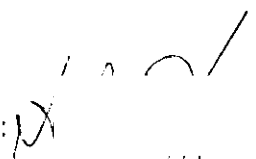
Комплексно оценени материалите напълно покриват наукометричните критерии за академичната длъжност „Професор“.

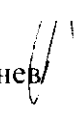
Всичко това ми дава основание да оценя ПОЛОЖИТЕЛНО цялостната и дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително, и да предложим на Научния съвет по “Животновъдство” да избере доц. д-р Светослава Тодорова Енева - Стойчева на академична длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.3 „Животновъдство“, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“.

25.11.2025 г.

Гр. Троян

Изготвил становището:

/доц. д-р Пенко Зунев/

OPINION

regarding the scientific activity of the candidate Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva - Stoycheva, for the academic position of "Professor", in the field of higher education 6. "Agrarian Sciences and Veterinary Medicine", professional field 6.3 "Animal Husbandry", scientific specialty "Breeding of farm animals, biology and biotechnology of reproduction".

Member of the scientific jury: Assoc. Prof. Dr. Penko Naydenov Zunev, Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture - Troyan, scientific specialty "Sheep and Goat Breeding", appointed as a member of the Scientific Jury according to Order No. RD-05-220 of 09.10.2025 of the Chairman of the Agricultural Academy.

I. Scientometric indicators of the submitted scientific output

The scientific production submitted by Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva - Stoycheva, in the competition for the academic position "Professor", fully meets the required scientometric indicators, according to the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of the Agricultural Academy - Sofia.

Indicators from group B: Ten scientific articles in refereed and indexed international scientific databases have been submitted, replacing a habilitation thesis.

Total 129.2 points out of the required 100 points.

Indicators from group G: Twenty-three scientific articles published in refereed and indexed international scientific databases.

Total 232.8 points out of the required 200 points.

Indicators from group D: The candidate has presented seven citations in scientific publications refereed and indexed international scientific databases.

Total 105 out of the required 100 points.

Indicators from group E: Participation in seven projects under the Agricultural Academy, two projects under the Ministry of Education and Science and one project under the

University of Forestry – Sofia. Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva - Stoycheva is the leader of two projects at the Agricultural Academy and the supervisor of one PhD student. Total 200 points out of the required 100 points.

Total score across all criteria: 667 points. with a minimum requirement of 500 points. The significant overachievement of the minimum required points is a strong indicator of the excellent scientific and publication activity of Assoc. Prof. Dr. Svetoslava T. Eneva-Stoycheva.

II. Main research fields of the candidate and key scientific contributions

The research activity of Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Eneva during the period 2020–2025 is motivated by the need to analyze fundamental physiological, productive and behavioral parameters in ruminants, aimed at improving breeding strategies under conditions of intensive livestock farming, climate pressure, market instability and in line with the requirements for sustainable agriculture.

A total of 33 scientific works published in international refereed and indexed journals are submitted for this competition. They cover the following main fields of the candidate's research:

- ✓ Reproductive physiology and reproductive technologies in ruminants.
- ✓ Perinatal and neonatal factors influencing viability and early development of newborn animals.
- ✓ Placental physiology and its impact on productivity.
- ✓ Selection and improvement of productive and adaptive traits in ruminants.
- ✓ Quality and technological characteristics of animal products.
- ✓ Digitalization and innovations in livestock management systems.

Some of the more significant contributions of the candidate in the field of animal husbandry include:

- Identification of factors (weight, phenotype, testicular size, sperm production, hormone levels and sexual behavior) and their interactions affecting the onset of puberty in

male kids of different breeds. High and statistically significant positive correlations were established for all three breeds studied.

- A screening study of bucks from the Bulgarian White Dairy, Toggenburg and Anglo-Nubian breeds was conducted. The results improve understanding of reproductive physiological processes in small ruminants and can be applied in planning breeding and reproductive programs.

- Investigation of the influence of multiple factors on reproductive success in sheep and rams, including breed, age, season, temperature, farm conditions, feeding before and after insemination, body condition, synchronization method, gonadotropin dosage, insemination method, timing and frequency of insemination, use of fresh, chilled or frozen semen, stress, semen quality, and experience of the technician. Estrus and ovulation synchronization are highlighted as key components of effective reproductive management in sheep.

Analysis of technological parameters of goat milk as a raw material for cheese production, emphasizing the influence of breed and casein fraction composition (especially α s1-casein) on cheese quality and yield, stressing the need for adjusted technologies in goat cheese processing.

Examination of the fatty acid profile of kefir made from goat milk from Bulgarian White Dairy goats and their crosses with Anglo-Nubian and Toggenburg breeds. Kefir was found to have a lower atherogenic index compared to raw milk, making it a healthier product in terms of lipid profile. High levels of monounsaturated and polyunsaturated fatty acids and low levels of trans fats were reported, in accordance with European regulations on healthy food products.

The contributions include original, applied, and methodological results. They are clearly presented and supported by the conducted scientific experiments.

III. Significance of the achieved results

The results of the research work of Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Eneva have been published in Bulgarian and international journals. A total of **33 scientific works** have been

submitted, of which **15** are published in international journals indexed in **Web of Science** or **Scopus**. **28 publications** are in English. She has **7 citations** in scientific journals and has participated in **30 scientific forums and conferences**. All of this demonstrates the relevance and significance of her scientific contributions.

IV. Initiative and ability to lead scientific research.

Additional activities.

Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Eneva participates in a broad range of additional professional activities, including:

- Member of the Management Board of the Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture – Troyan.
- Member of the Expert-Scientific Council of the “Association for Breeding Dairy Goat Breeds”.
- Member of the editorial board of “*Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*”.
- Member of committees at the Ministry of Agriculture.
- Part-time lecturer at the Faculty of Veterinary Medicine, University of Forestry.
- Reviewer for *Bulgarian Journal of Agricultural Science*.

V. Critical comments, questions and recommendations to the candidate

I have no critical comments or recommendations regarding the competition documentation.

CONCLUSION

Based on the analysis of the scientific and applied-scientific activity of the candidate, I consider that Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva-Stoycheva meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of the Agricultural Academy - Sofia for its application. She is a proven and established researcher with a clearly defined professional profile and scientific achievements. My personal assessment is that her work includes a substantial number of practical and theoretical studies addressing real and current issues in cattle, sheep and goat husbandry.

The submitted materials fully meet the scientometric criteria for the academic position of **Professor**.

All of this gives me grounds to give a **POSITIVE** assessment of her overall activity. I recommend that the esteemed Scientific Jury vote in favor and propose to the Scientific Council on "Animal Husbandry" that Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva-Stoycheva be elected to the academic position of **Professor** in field 6. "Agrarian Sciences and Veterinary Medicine", professional field 6.3 "Animal Husbandry", scientific specialty "Breeding of Farm Animals, Biology and Biotechnology of Reproduction".

25.11.2025 г.

Troyan

Zunev/

Prepared the opinion:

/ As _____ Penko